

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Białymstoku

LBI.410.001.03.2023

00053023

Pani
Elżbieta Pieniążek
Prokurator Regionalna w Białymstoku
Prokuratura Regionalna w Białymstoku
ul. Włókiennicza 32, 15-464 Białystok

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/23/001 Wykonanie budżetu państwa w 2022 r. – wykonanie planu finansowego Prokuratury Regionalnej w Białymstoku

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Białymstoku
ul. Akademicka 4, 15-267 Białystok
T +48 85 874 81 00, F +48 85 874 81 33
lbi@nik.gov.pl

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Prokuratura Regionalna w Białymstoku, ul. Włókiennicza 32, 15-464 Białystok, zwana w dalszej treści „Prokuraturą Regionalną”, „Prokuraturą” lub „PR”.
Kierownik jednostki kontrolowanej	Elżbieta Pieniążek, od 1 grudnia 2016 r. Prokurator Regionalna w Białymstoku.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ¹
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Białymstoku
Kontroler/Kontrolerzy	Marek Ozga – główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LBI/1/2023 z 4 stycznia 2023 r. (akta kontroli str. 1-2)

II. Cel i zakres kontroli

Cel kontroli	<p>Celem kontroli było dokonanie oceny wykonania planu finansowego Prokuratury Regionalnej na 2022 rok, pod względem legalności, celowości, rzetelności i gospodarności. Ocenie podlegały w szczególności:</p> <ul style="list-style-type: none"> – realizacja wydatków budżetu państwa, w tym rzeczowe efekty uzyskane w wyniku realizacji zadań finansowanych ze środków publicznych, – sporządzenie rocznych sprawozdań budżetowych oraz sprawozdań za IV kwartał 2022 roku w zakresie operacji finansowych, – prowadzenie ksiąg rachunkowych w zakresie odnoszącym się do dochodów i wydatków oraz związanych z nimi należności i zobowiązań, – system kontroli zarządczej w zakresie prawidłowości sporządzania sprawozdań. <p>Ponadto przeprowadzono analizę porównawczą danych ujętych w rocznym sprawozdaniu Rb-27 z wykonania planu dochodów budżetowych z wynikami roku ubiegłego.</p>
Zakres kontroli	<p>Podstawą sformułowania oceny wymienionych wyżej obszarów były ustalenia dokonane w wyniku następujących działań kontrolnych:</p> <ul style="list-style-type: none"> – analizy realizacji wydatków budżetu państwa, w tym efektów uzyskanych w wyniku wydatkowania środków, – szczegółowej analizy wybranej próby wydatków dysponenta III stopnia, – analizy wydatków, które w 2021 roku nie wygasły z upływem roku budżetowego, – szczegółowej kontroli wybranych zapisów i dokumentów księgowych, – analizy wybranych postępowań o udzielenie zamówienia publicznego, – analizy prawidłowości sporządzenia wybranych sprawozdań, – analizy stosowanych przez dysponenta procedur kontroli zarządczej dotyczących sporządzania sprawozdań. <p>Opis ustaleń kontrolnych przedstawiono w części IV. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny częściowej kontrolowanej działalności.</p>

¹ Dz.U. z 2022 r. poz. 623. Ustawa zwana dalej: *ustawą o NIK*.

III. Ocena ogólna² kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie wykonanie planu finansowego Prokuratury Regionalnej w 2022 roku.

Uzasadnienie
oceny ogólnej

Zbadane 5,6% wydatków pozapłacowych Prokuratury (1.192,5 tys. zł) poniesiono w granicach limitu określonego planem finansowym, z zachowaniem zasad gospodarowania środkami publicznymi określonymi w art. 44 ust. 3 pkt 1 i 3 oraz art. 162 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych³. Były one realizowane terminowo, na zadania wykonywane przez Prokuraturę, służące jej bieżącemu funkcjonowaniu i w zakresie wynikającym z zawartych umów. Prawidłowo przeprowadzono poddane analizie postępowanie w sprawie zamówienia publicznego oraz podjęto skuteczne działania w celu ograniczenia wydatków z tytułu zużycia energii elektrycznej.

NIK pozytywnie opiniuje sporządzone przez Prokuraturę Regionalną sprawozdania budżetowe i w zakresie operacji finansowych. Sporządzono je terminowo, a dane w nich zawarte odpowiadały zapisom ewidencji księgowej, prowadzonej zgodnie z obowiązującymi przepisami i dającej zapewnienie wiarygodności zdarzeniom w niej zawartych. W ocenie NIK stosowany w Prokuraturze system kontroli zarządczej w sposób racjonalny zapewniał ich poprawność.

IV. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny cząstkowej⁴ kontrolowanej działalności

OBSZAR

Opis stanu
faktycznego

1. Analiza porównawcza dochodów budżetowych⁵

1.1. Zrealizowane w 2022 roku przez Prokuraturę (dysponenta II stopnia) dochody⁶ wyniosły 604,7 tys. zł i były o 157,7 tys. zł (o 35,3%) wyższe od planowanych i o 2,4 tys. zł (o 0,4%) od wykonanych w 2021 roku.

Struktura pozyskiwanych środków nie uległa zmianom w porównaniu do lat poprzednich. Ich głównym źródłem były wpływy ze spłat pożyczek mieszkaniowych⁷ (372,4 tys. zł, tj. 61,6% dochodów ogółem), z odsetek od udzielonych pożyczek mieszkaniowych (77,8 tys. zł, tj. 12,9%), z tytułu kar i odszkodowań wynikających z umów (50,2 tys. zł, tj. 8,3%) oraz z opłat uiszczanych na rzecz Skarbu Państwa z tytułu postępowania prokuratorowskiego (33,8 tys. zł, tj. 5,6%).

Uzyskanie per saldo wyższych o 2,4 tys. zł dochodów budżetowych, w porównaniu do roku poprzedniego, wynikało głównie z pozyskania wyższych wpływów z tytułu kar i odszkodowań wynikających z umów (o 28,3 tys. zł), wpływów z tytułu różnych dochodów (o 27,7 tys. zł) oraz ze sprzedaży składników majątkowych (o 20,9 tys. zł). Z kolei niższe wpływy (od uzyskanych w 2021 roku) zrealizowano z tytułu spłat pożyczek mieszkaniowych (o 99,6 tys. zł).

(akta kontroli str. 98-104, 121-122, 127, 132)

² W kontroli wykonania budżetu państwa w 2022 roku Najwyższa Izba Kontroli stosuje następujące oceny: pozytywna i negatywna. W przypadku gdy nie zostały spełnione kryteria ani dla oceny pozytywnej, ani dla negatywnej stosuje się ocenę w formie opisowej.

³ Dz.U. z 2022 r. poz. 1634, ze zm. Ustawa zwana dalej *ustawą o finansach publicznych*.

⁴ Oceny cząstkowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena cząstkowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

⁵ Zgodnie z przyjętymi założeniami do kontroli wykonania budżetu państwa w 2022 roku, kontrola dochodów w WSSE została ograniczona do analizy porównawczej danych ujętych w rocznym sprawozdaniu budżetowym Rb-27 z wykonania planu dochodów budżetowych z danymi roku ubiegłego.

⁶ Dochody budżetowe realizowano w dziale 755 „Wymiar sprawiedliwości”, rozdziale 75505 – „Jednostki powszechnie prokuratury”.

⁷ Oprocentowane pożyczki udzielane prokuratorom na zaspokojenie ich potrzeb mieszkaniowych.

Na koniec 2022 roku należności pozostałe do zapłaty Prokuratury (dysponenta II stopnia) wyniosły 3,6 tys. zł⁸ i zmniejszyły się o 26,2 tys. zł w porównaniu do roku poprzedniego. Zaległości netto w 2022 roku nie wystąpiły⁹. (akta kontroli str. 102-104)

1.2. W 2022 roku dochody Prokuratury (dysponenta III stopnia) wyniosły 456,1 tys. zł i były o 71,1 tys. zł (o 18,5%) wyższe od planowanych i o 87,1 tys. zł (o 15,2%) niższe niż w 2021 roku. Głównym ich źródłem (98,6%), podobnie jak w latach poprzednich, były wpływy ze spłat pożyczek udzielonych prokuratorom na zaspokojenie potrzeb mieszkaniowych (372,4 tys. zł) oraz odsetek od tych pożyczek (77,5 tys. zł). Ich niższa realizacja w 2022 roku o 82,6 tys. zł była też przyczyną uzyskania niższych dochodów budżetowych w porównaniu do 2021 roku.

Uzyskane dochody w całości i terminowo¹⁰ przekazano na centralny rachunek bieżący budżetu państwa, stosownie do postanowień rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 15 stycznia 2014 r. w sprawie szczegółowego sposobu wykonywania budżetu państwa¹¹.

Według ewidencji księgowej, na koniec 2022 roku (tak jak w 2021 roku) Prokuratura nie posiadała należności pozostałych do zapłaty i zaległości netto.

(akta kontroli str. 105-116, 136-137, 142, 146, 390-392)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OBSZAR

2. Wydatki

Opis stanu
faktycznego

2.1 W 2022 roku plan wydatków obszaru Prokuratury (dysponenta II stopnia) ustalono na poziomie 192.067 tys. zł. W trakcie roku został on zwiększony per saldo do 196.922,6 tys. zł, tj. o 4.855,6 tys. zł (o 2,5%) głównie na wynagrodzenia osobowe pracowników i prokuratorów oraz na pokrycie kosztów obowiązkowych świadczeń społecznych i prowadzonych postępowań prokuratorskich. Wydatki jednostek obszaru Prokuratury Regionalnej w 2022 roku wyniosły 196.921,6 tys. zł, co stanowiło niemal pełne wykonanie kwoty wydatków ujętej w planie po zmianach (99,99%). W odniesieniu do roku poprzedniego wydatki te były wyższe o 11.348,4 tys. zł (o 6,1%), co było spowodowane zwiększeniem wydatków głównie na wypłatę wynagrodzeń osobowych prokuratorów (5.870,4 tys. zł), wynagrodzeń pracowników (2.411,3 tys. zł) oraz na wypłatę uposażenia prokuratorom w stanie spoczynku (1.614,7 tys. zł)¹².

(akta kontroli str. 117-119, 122, 128-130, 133-135, 149)

2.1.1 Struktura zrealizowanych wydatków nie ulegała zmianom w porównaniu do roku poprzedniego¹³. Wydatki wg grup ekonomicznych kształtowały się następująco:

- 171.456 tys. zł (87,1% wydatków ogółem) przeznaczono na wydatki bieżące, które w 2022 roku były wyższe o 13.256,6 tys. zł (o 8,4%) od zrealizowanych w 2021 roku¹⁴. Wzrosły przede wszystkim wydatki na wynagrodzenia z pochodnymi, które w 2022 roku wyniosły 129.720,8 tys. zł (75,7% wydatków bieżących), i były o 8.493,3 tys. zł (o 7,%) większe niż rok wcześniej.
- 24.633,5 tys. zł (12,5%) wykorzystano na świadczenia na rzecz osób fizycznych, które o 1.566,5 tys. zł (o 6,8%) przewyższały wydatki poniesione w 2021 roku¹⁵. Było to związane z wypłaceniem wyższych uposażeń prokuratorom w stanie spoczynku i uposażeń rodzinnych (24.457,6 tys. zł).

⁸ Dotyczyły one zarejestrowanych w Prokuraturze Okręgowej w Ostrołęce należności z tytułu wynagrodzenia pełnomocnika wynikających z uzasadnionych kosztów postępowania odwoławczego (zgodnie z postanowieniem Krajowej Izby Odwoławczej z 15 grudnia 2022 r. sygn. akt KIO 3226/22) oraz naliczonej kary umownej za niestawienie się pracownika wynajętej firmy sprzątajacej w pracy (umowa Nr 3004-7.026.47.2022).

⁹ Na koniec 2021 roku zaległości netto Prokuratury (dysponenta II stopnia) wyniosły 29,7 tys. zł.

¹⁰ Wielkość i terminowość przekazywania środków sprawdzono na przykładzie maja i czerwca 2022 roku.

¹¹ Dz. U. z 2021 r. poz. 259, ze zm.

¹² Wypłacane w ramach dz. 753 *Obowiązkowe ubezpieczenia społeczne*.

¹³ Największe środki w 2022 roku wykorzystano w rozdziale 75505 *Jednostki powszechne prokuratury* (168.447,4 tys. zł, tj. 85,5% wydatków ogółem i 100,0% planu po zmianach).

¹⁴ Wydatki bieżące jednostek obszaru Prokuratury Regionalnej w 2021 roku wyniosły 158.199,4 tys. zł, w tym 1.235,3 tys. zł stanowiły wydatki niewygasające z upływem roku budżetowego 2021 (dodatek motywacyjny), których termin realizacji wydłużono do 30 listopada 2022 r.

¹⁵ Wydatkowano 23.067 tys. zł.

- 832,1 tys. zł¹⁶ (0,4%) przeznaczono na wydatki majątkowe, które były o 3.474,9 tys. zł, tj. o 517,6% niższe od wykonanych w 2021 roku (4.307 tys. zł)¹⁷. Środki te wykorzystano na montaż podnośnika pionowego w budynku Prokuratury Regionalnej w Białymstoku (332,1 tys. zł) oraz na zakupy inwestycyjne jednostek z obszaru Prokuratury (500 tys. zł)¹⁸. (akta kontroli str. 120, 122, 128-130, 150-151, 316-319, 367-372)

W 2022 roku Prokuratura jako dysponent II stopnia nie otrzymała środków z rezerw celowych i rezerwy ogólnej budżetu państwa. Nie realizowała też wydatków z budżetu środków europejskich. (akta kontroli str. 117-120)

2.1.2 Wydatki na wynagrodzenia jednostek z obszaru Prokuratury w 2022 roku wyniosły 130.758,5 tys. zł¹⁹ i w porównaniu do roku poprzedniego były większe o 10.577 tys. zł, tj. o 8,8%. Wzrost ten spowodowany był głównie zwiększeniem wydatków na uposażenia prokuratorów (o 5.864,2 tys. zł, tj. o 7,7% rok do roku), osób nieobjętych mnożnikowym systemem wynagrodzeń (o 3.528,8 tys. zł, tj. o 10,7%) i asystentów prokuratorów (o 871,7 tys. zł, tj. o 18,2%). W porównaniu do 2021 roku przeciętne zatrudnienie uległo niewielkiemu zwiększeniu – z 977 do 983 osób (wzrost o 0,6%). Przeciętne miesięczne wynagrodzenie w 2022 roku wynosiło 11.081 zł i było wyższe o 800 zł, tj. o 8,1%, w porównaniu do 2021 roku (10.281 zł). (akta kontroli str. 117-118, 125, 152-154)

2.1.3 Łączna wysokość zobowiązań Prokuratury (dysponenta II stopnia) na 31 grudnia 2022 roku wynosiła 11.301,2 tys. zł²⁰, w tym m.in. z tytułu: dodatkowych wynagrodzeń rocznych za 2022 rok oraz składek na ubezpieczenie społeczne i Fundusz Pracy od tych wynagrodzeń – 9.673,4 tys. zł (85,6% zobowiązań ogółem); wynagrodzeń bezosobowych – 121,7 tys. zł (1,1%); zakupu energii – 337,5 tys. zł (3%); zakupu usług pozostałych – 321,8 tys. zł (2,8%); kosztów postępowania prokuratorowskiego – 720,7 tys. zł (6,4%).

W odniesieniu do roku poprzedniego zobowiązania obszaru Prokuratury na 31 grudnia 2022 r. wzrosły o 585,8 tys. zł, co było spowodowane głównie zwiększeniem o 521,4 tys. zł zobowiązań z tytułu: dodatkowego wynagrodzenia rocznego oraz składek na ubezpieczenie społeczne i Fundusz Pracy od tych wynagrodzeń.

(akta kontroli str. 123, 128-130, 133-135)

2.1.4 Na koniec 2021 roku jednostki obszaru Prokuratury Regionalnej zgłosiły 1.241,3 tys. zł do ujęcia w wykazie wydatków, które nie wygasają z upływem roku budżetowego. Dotyczyły to środków przeznaczonych na sfinansowanie funduszu motywacyjnego dla prokuratorów²¹. Decyzją Rady Ministrów²² termin ich realizacji przedłużono do 30 listopada 2022 r.

Powyższe środki rozdysponowano w kwietniu 2022 roku. Zgodnie z przeznaczeniem wykorzystano 1.235,3 tys. zł (99,5%), a pozostałe 6 tys. zł zwrócono na rachunek centralny budżetu państwa. Stosownie do postanowień § 9 instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetu państwa²³, w Prokuraturze (dysponent II stopnia) prawidłowo prowadzono ewidencję tych środków oraz sporządzono, w wymaganej szczegółowości, sprawozdanie Rb-28 NW z ich wykonania.

(akta kontroli str. 131, 145, 174-184)

¹⁶ W całości w rozdziale 75505.

¹⁷ W 2021 roku większość środków (2.987 tys. zł, tj. 69,4% wydatków majątkowych) przeznaczono na zakup nieruchomości gruntowej pod przyszłą rozbudowę budynku Prokuratury Regionalnej w Białymstoku.

¹⁸ Ze środków tych 205,9 tys. zł przeznaczono na zakup dwóch nowych samochodów osobowych na potrzeby Prokuratury Okręgowej w Łomży i Prokuratury Rejonowej w Ostrołęce oraz wykup leasingowanego pojazdu na potrzeby Prokuratury Okręgowej w Olsztynie, 129,1 tys. zł na zakupy sprzętu teleinformatycznego i wizyjnego (zakupiono monitoring w budynku Prokuratury Okręgowej w Białymstoku, bibliotekę taśmową do Prokuratury Regionalnej w Białymstoku i centralę telefoniczną dla Prokuratury Rejonowej w Ostrowi Mazowieckiej), 117,4 tys. zł na zakup trzech kompensatorów energii biernej na potrzeby Prokuratury Okręgowej i Rejonowej w Suwałkach oraz Prokuratur Rejonowych w Eiku i Olecku, a także instalacji fotowoltaicznej w Prokuraturze Rejonowej w Bartoszycach. Pozostałe 47,6 tys. zł wykorzystano na zakup innego wyposażenia (zestawów klimatyzatorów do trzech prokuratur i agregatu prądotwórczego).

¹⁹ Według sprawozdania Rb-70 o zatrudnieniu i wynagrodzeniach, w którym uwzględniono wydatki na wynagrodzenia wypłacone ze środków, które nie wygasły wraz z upływem roku budżetowego 2021.

²⁰ Kwota ta w całości dotyczyła zobowiązań niewymagalnych.

²¹ Przyznane ustawą z dnia 1 października 2021 r. o zmianie ustawy budżetowej na rok 2021 (Dz. U. poz. 1900).

²² Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 21 grudnia 2021 r. w sprawie wydatków budżetu państwa, które w roku 2021 nie wygasają z upływem roku budżetowego (Dz. U. 2021 poz. 2407).

²³ Załącznik nr 35 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 11 stycznia 2022 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. 2022 poz. 144).

2.2. Plan finansowy Prokuratury dysponenta III stopnia na 2022 rok zakładał realizację wydatków na poziomie 22.405 tys. zł²⁴. W trakcie roku limit ten obniżono per saldo o 987 tys. zł (o 4,4%) – do poziomu 21.418 tys. zł, głównie za sprawą zmniejszenia wydatków bieżących przeznaczonych na finansowanie kosztów wynagrodzeń bezosobowych (o 563,5 tys. zł), kosztów postępowania sądowego i prokuratorskiego (o 542,2 tys. zł) i udzielanych pożyczek na zaspokojenie potrzeb mieszkaniowych prokuratorów (o 350 tys. zł)²⁵. Zwiększeniu o 498,2 tys. zł uległy natomiast środki przeznaczone na wypłatę wynagrodzeń prokuratorów (§4030).

Wydatki PR w 2022 roku wyniosły 21.417,5 tys. zł²⁶ (100,0% planu po zmianach). W porównaniu do 2021 roku wydatki te były mniejsze o 1.270,9 tys. zł (o 5,9%), co było głównie wynikiem ponad ośmiokrotnego zmniejszenia limitu środków na wydatki majątkowe – z 3.149,1 tys. zł w 2021 roku do 367,9 tys. zł w 2022 roku²⁷. Z otrzymanych środków na koniec 2022 roku blokadzie poddano 13 zł²⁸. Nie wystąpiły natomiast wydatki, które nie wygasły z upływem roku budżetowego 2022.

(akta kontroli str. 143-144, 147-148, 155-156, 159-171)

2.2.1 Największe środki (18.315 tys. zł) Prokuratura (dysponent III stopnia) przeznaczyła w 2022 roku na realizację zadań bieżących (85,5% wydatków). Były one wyższe o 1.269,9 tys. zł (o 7,4%) od wydatków poniesionych w 2021 roku. Ze środków tych sfinansowano głównie: [1] wynagrodzenia osobowe i uposażenia z pochodnymi pracowników oraz prokuratorów, na co przeznaczono 14.247,4 tys. zł²⁹ (77,8% wydatków bieżących); [2] zakup usług remontowych i pozostałych za 1.135,3 tys. zł (6,2%); [3] koszty postępowania sądowego i prokuratorskiego, na co wydatkowano 579,6 tys. zł (3,2%).

(akta kontroli str. 155-157)

2.2.1.1 Na wynagrodzenia osobowe i uposażenia pracowników oraz prokuratorów w 2022 roku wydatkowano 14.247,4 tys. zł (100% planu po zmianach), z czego 8.299,3 tys. zł przeznaczono na wynagrodzenia prokuratorów, 4.209,7 tys. zł na wynagrodzenia pracowników nieobjętych mnożnikowymi systemami wynagrodzeń i 1.738,4 tys. zł na wynagrodzenia asystentów prokuratorów. Wydatki te były wyższe o 1.548,3 tys. zł (o 12,2%) w porównaniu do wydatków zrealizowanych w 2021 roku, co było spowodowane głównie planowym w 2022 roku podwyższeniem o 4,37% wynagrodzeń grupy orzeczniczej i pracowniczej oraz przyznaniem dodatkowych środków na nagrody prokuratorom i pracownikom³⁰.

Przeciętne zatrudnienie w PR w 2022 roku wyniosło 94,1 etatu³¹ i w odniesieniu do 2021 roku zwiększyło się nieznacznie – o 1,3 etatu (o 1,4%), z zachowaniem ustalonych limitów. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto na jednego pełnozatrudnionego w 2022 roku wyniosło 12.619 zł i było o 1.219 zł (o 10,7%) wyższe od wypłacanego w 2021 roku (11.400 zł).

(akta kontroli str. 137-138, 140, 158, 172-173)

2.2.1.2 W 2022 roku Prokuratura wydatkowała 236,5 tys. zł na wynagrodzenia bezosobowe (§ 4170). Tak jak rok wcześniej ze środków tych sfinansowano koszty tłumaczeń i opinii sporządzanych na zlecenie prokuratorów w toczących się postępowaniach³². W okresie

²⁴ Plan ten był o 283,4 tys. zł (o 1,2%) niższy niż wydatki wykonane w 2021 roku – 22.688,4 tys. zł.

²⁵ Wydatki przewidziane w rozdz. 75505 w §§ 4170, 4610 i 4450 klasyfikacji budżetowej.

²⁶ Z czego 18.694,2 tys. zł w rozdz. 75505 *Jednostki powszechnie prokuratury* i 2.723,3 tys. zł w rozdz. 75302 *Uposażenie prokuratorów w stanie spoczynku oraz uposażenie rodzinne*.

²⁷ PR zakupiła w 2021 roku za 2.987 tys. zł (94,9% wydatków majątkowych) nieruchomością gruntową pod przyszłą rozbudowę budynku Prokuratury Regionalnej w Białymstoku.

²⁸ Środki zgłoszone 22 grudnia 2022 roku do Prokuratury Krajowej jako niewykorzystane w ramach środków otrzymanych na zakupy inwestycyjne.

²⁹ Łącznie z wydatkami w wysokości 148,6 tys. zł ze środków niewygasających na koniec 2021 roku (środki ujęte w sprawozdania Rb-70 o zatrudnieniu i wynagrodzeniach za IV kwartał 2022 roku).

³⁰ W 2021 roku PR nie wypłacała nagród pracownikom.

³¹ W PR w 2022 roku zatrudniano pracowników nieobjętych mnożnikowymi systemami wynagrodzeń na 40,7 etatu, prokuratorów na 29 etatach i asystentów prokuratorów na 24,4 etatu.

³² Podstawą zlecenia sporządzenia opinii lub tłumaczenia były postanowienia prokuratorów o wezwaniu lub powołaniu biegłego. Z kolei podstawą wypłaty wynagrodzenia były postanowienia prokuratorskie w przedmiocie kosztów postępowania należnych biegłym, udokumentowane wystawionymi rachunkami za wykonane prace.

objęty kontrolą Prokuratura nie zawierała umów cywilnoprawnych i o dzieło, jak też nie korzystała z osób wykonujących zadania na podstawie umów na wynajem personelu.

(akta kontroli str. 185-197)

2.2.1.3 W 2022 roku wydatki PR na energię elektryczną wyniosły 155,9 tys. zł³³ i były o 13,2 tys. zł (o 7,8%) niższe od poniesionych w 2021 roku (169,1 tys. zł)³⁴.

Prokuratura Regionalna korzystała z czterech punktów poboru energii (PPE) zlokalizowanych na terenie użytkowanych obiektów. Trzy z nich były obsługiwane w taryfie C11, a jeden w G11. Szczegółową analizą objęto trzy PPE obsługiwane w taryfie C11, których moc umowna została ustalona na 40 kW, a roczny pobór energii odpowiednio na poziomie 21.120 kWh (budynek przy ul. Sienkiewicza 69), 87.276 kWh (ul. Włókiennicza 32) i 97.620 kWh (ul. Sienkiewicza 67).

Analiza faktur za energię elektryczną wystawionych dla tych PPE za kwiecień 2022 roku wykazała m.in., że w żadnej lokalizacji pobór mocy nie przekroczył mocy umownej. Ilość mocy pobranej mieściła się w przedziale od 11 kW (budynek przy ul. Sienkiewicza 69) do 23 kW (ul. Sienkiewicza 67). Opłata za energię bierną wynosiła od 0 zł (budynek przy ul. Włókienniczej 32) do 398,84 zł (obiekt przy ul. Sienkiewicza 69).

(akta kontroli str. 198-235)

Dyrektor finansowo-administracyjna wyjaśniła, że *analiza opłacalności wykorzystania grup taryfowych i możliwości zastosowania innych taryf była dokonywana przed podpisaniem pierwszej umowy na dystrybucję z PGE*. Wskazała, że wybór taryfy C11 był podyktowany wykonywaniem przez PR zadań również w godzinach popołudniowych (po godzinach funkcjonowania jednostki) oraz koniecznością uwzględnienia całodobowej pracy wykorzystywanych urządzeń (m.in. serwerowni, Backup-u, UPS, central telefonicznych) niezbędnych do funkcjonowania PR. W jej ocenie wprowadzanie innej taryfy np. wielostrefowej byłoby niezasadne.

(akta kontroli str. 268-275, 287-288)

W 2022 roku Prokuratura prowadziła monitoring kosztów związanych z zakupem i dystrybucją energii elektrycznej. Analizę oparto na odczytach liczników energii „mocowej”, energii czynnej i biernej (pobranej i oddanej), stawek opłat, kosztów zakupu i dystrybucji energii oraz wystawianych faktur. Z tego też względu dyrektor finansowo-administracyjna uznała, że nie było konieczności występowania dodatkowo o dane profilowe do Biura Obsługi Klienta PGE. Prowadzone analizy były podstawą do podejmowanych działań zmierzających do racjonalnego gospodarowania energią.

- Do wykonawcy kompensatora energii biernej w budynku przy ul. Sienkiewicza 67 zgłoszono 9 czerwca i 13 lipca 2022 r. reklamacje. Analiza otrzymanych faktur za kwiecień, maj i czerwiec 2022 r. wykazała bowiem, że w wyniku awarii kompensatora Prokuratura zobowiązana była do zapłaty 4,8 tys. zł za energię bierną. Wykonawca instalacji zwrócił w całości koszty energii biernej wynikające z wystawionych faktur.
- Z kolei 1 września 2022 r. złożono wnioski o zmniejszenie mocy umownej z 40 kW do 20 kW w budynku przy ul. Sienkiewicza 69. W uzasadnieniu, sporządzonym w oparciu o wyniki prowadzonych analiz, wskazano na mniejsze zapotrzebowanie na moc zamówioną, która w tym obiekcie maksymalnie nie przekraczała w 2022 roku poziomu 16 kW. W efekcie zmiana mocy umownej została wprowadzona przez PGE Dystrybucja S.A. z dniem złożenia wniosku.

(akta kontroli str. 236-256)

Ponadto w trakcie roku podjęto działania zmierzające do uzyskania obniżenia wydatków na energię elektryczną. Dokonano wymiany lamp żarowych na lampy typu LED na terenie posesji przy ul. Włókienniczej 32 i ul. Sienkiewicza 69, wymieniono źródła oświetlenia (na LED) w budynku przy ul. Sienkiewicza 67 oraz zakupiono sprzęt biurowy i informatyczny o mniejszym zapotrzebowaniu na energię. Działania te przyczyniły się do obniżenia

³³ W tym 79,4 tys. zł stanowiły koszty dystrybucji energii.

³⁴ Prokuratura opłacała bezpośrednio wystawione faktury za pobraną energię na podstawie umowy nr 2019/05/PR Białystok, zawartej z firmą TAURON, obowiązującej do końca 2022 r., oraz czterech odrębnych umów dystrybucyjnych, zawartych z PGE Dystrybucja S.A. o nr nr 2021/OSD/04408, nr 2021/OSD/04411, nr 2021/OSD/04409 i nr 2021/OSD/04410.

o 20,6 tys. kWh zużycia energii elektrycznej w Prokuraturze – z 280,7 kWh w 2021 roku do 260,1 kWh w 2022 roku. (akta kontroli str. 281-286)

W I półroczu 2022 roku Prokuratura, w ramach sprawowanego nadzoru nad jednostkami z obszaru swego działania, przeprowadziła kontrolę sposobu zarządzania w 2021 roku budynkami będącymi w zarządzie pięciu prokuratur okręgowych³⁵, w kontekście efektywności energetycznej oraz optymalizacji kosztów energii. W zaleceniach wskazywano m.in. na konieczność zmiany mocy zamówionej w 13 jednostkach³⁶ (moc zamówiona była nieadekwatna do zapotrzebowania), montażu kompensatorów mocy biernej w czterech jednostkach³⁷ oraz zawarcia przez wszystkie jednostki okręgu olsztyńskiego nowych umów na dystrybucję energii. W 2022 roku ze środków Prokuratury (dysponenta II stopnia) zakupiono dwa kompensatory mocy biernej na potrzeby Prokuratury Okręgowej w Suwałkach i Prokuratury Rejonowej w Elku. (akta kontroli str. 257-267)

Po wejściu w życie ustawy z dnia 7 października 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach służących ochronie odbiorców energii elektrycznej w 2023 roku w związku z sytuacją na rynku energii elektrycznej³⁸, wszystkich prokuratorów i pracowników poinformowano o konieczności podjęcia działań w celu obowiązkowego zmniejszenia całkowitego zużycia energii elektrycznej w zajmowanych obiektach, jak też przez wykorzystywane w jednostce urządzenia techniczne, instalacje i pojazdy. Wskazano, że w okresie zimowym wyłączone będzie elektryczne odładzanie systemu rynien i rur spustowych we wszystkich budynkach Prokuratury oraz system mechanicznej wentylacji³⁹. Prokuratorom, ich asystentom, urzędnikom i innym pracownikom Prokuratury zalecono w szczególności: [1] wyłączanie listew przepięciowych, komputerów, drukarek i innych urządzeń po zakończeniu pracy⁴⁰, kopiarek i niszczarek znajdujących się na korytarzach oraz oświetlenia i urządzeń elektrycznych w przypadku opuszczania pomieszczeń na dłuższy czas w ciągu dnia; [2] racjonalne korzystanie z czajników elektrycznych⁴¹; [3] utrzymywanie optymalnej temperatury w pomieszczeniach⁴². Zarządzono ograniczenie źródeł oświetlenia⁴³ i zakazano podgrzewania pomieszczeń przy wykorzystywaniu urządzeń klimatyzacyjnych.

(akta kontroli str. 276-280, 302)

Z informacji zbiorczej dotyczącej zużycia energii elektrycznej przez Prokuraturę od 1 grudnia 2022 r. do 31 grudnia 2022 r., przekazanej do Urzędu Regulacji Energetyki wynika, że efektem m.in. wydanych zaleceń było zużycie w tym okresie energii elektrycznej na poziomie 10.814,79 kWh, tj. zmniejszenie jej miesięcznego zużycia o 1.247,68 kWh (o 10,34%) w stosunku do średniomiesięcznego zużycia energii elektrycznej w latach 2018-2019 (12.062,47 kWh). (akta kontroli str. 303-304)

2.2.2 Wydatki Prokuratury (dysponenta III stopnia) w 2022 roku na świadczenia na rzecz osób fizycznych wyniosły 2.734,6 tys. zł (odpowiednio 100% wydatków planowanych i 12,8% ogółem). Były one większe o 240,4 tys. zł (o 9,6%) od zrealizowanych w 2021 roku. Przeznaczono je głównie na uposażenie prokuratorów w stanie spoczynku i uposażenia rodzinne (2.723,3 tys. zł)⁴⁴.

(akta kontroli str. 143, 155-157, 305)

³⁵ W Białymstoku, Łomży, Olsztynie, Ostrołęce i Suwałkach.

³⁶ Prokuraturach rejonowych w Kolnie, Grajewie, Bartoszycach, Giżycku, Mrągowie, Olsztyn-Południe, Ostrołęce, Ostrowi Mazowieckiej, Wyszakowie, Augustowie i Olecku oraz prokuraturach okręgowych w Ostrołęce i Suwałkach.

³⁷ Prokuraturach rejonowych w Elku, Bartoszycach i Giżycku oraz Prokuraturze Okręgowej w Suwałkach.

³⁸ Dz. U. poz. 2127.

³⁹ System zainstalowany w budynku przy ul. Sienkiewicza 69. Odstępstwem od tej zasady miały być spotkania w sali konferencyjnej tego obiektu.

⁴⁰ Po uprzednim zapisaniu otwartych dokumentów i zamknięciu aplikacji.

⁴¹ Zalecano ich napełnianie proporcjonalnie do bezpośredniego zużycia.

⁴² Zalecano odpowiednie nastawianie termostatów, a w przypadku wietrzenia pomieszczeń z ich uprzednim wyłączeniem, zakręcanie termostatów przy grzejnikach w wolnych pomieszczeniach oraz zmniejszanie temperatury na weekendy i w dni wolne od pracy.

⁴³ Wykręcono część żarówek w istniejących lampach na ciągach komunikacyjnych.

⁴⁴ Głównie w rozdziale 75302.

2.2.3 W okresie objętym kontrolą wydatki majątkowe PR wyniosły 367,9 tys. zł (odpowiednio 100% wydatków w planie po zmianach⁴⁵ i 1,7% ogółem). Były one ponad ośmiokrotnie mniejsze od wykonanych w 2021 roku (3.149,1 tys. zł) – sprawa opisana w pkt 2.2 wystąpienia pokontrolnego. (akta kontroli str. 156, 316-319, 325-339, 367-372)

W pierwotnym planie finansowym Prokuratury na 2022 rok ujęto 229 tys. zł na realizację zadania inwestycyjnego pn. „*Montaż podnośnika pionowego w budynku Prokuratury Regionalnej w Białymstoku wraz z niezbędnymi robotami budowlanymi*”⁴⁶. W trakcie roku, na wniosek PR, środki te zwiększono o 103,1 tys. zł (do 332,1 tys. zł), co było konsekwencją informacji uzyskanych w trakcie prowadzonego postępowania w sprawie udzielenia zamówienia publicznego na realizację tego zadania⁴⁷. Prokurator Generalny 16 marca 2022 r. wyraził zgodę na zwiększenie środków i wprowadzenie stosownej zmiany w Planie budownictwa inwestycyjnego na rok 2022.

Przyznane środki wykorzystano w całości zgodnie z przeznaczeniem na realizowane zadanie. W efekcie zapewniono osobom niepełnosprawnym dostęp do obiektu PR przy ul. Sienkiewicza 69 w Białymstoku. (akta kontroli str. 156, 341-342, 371)

W 2022 roku na zakupy inwestycyjne zaplanowano 80 tys. zł, które przeznaczone były na modernizację systemu CCTV (monitoringu wizyjnego) w obiekcie PR przy ul. Włókienniczej 32 w Białymstoku. W wyniku dokonywanych w trakcie roku przesunięć (będących wynikiem pilnych potrzeb zgłaszanych przez jednostki podległe Prokuraturze) środki przeznaczone na zakupy inwestycyjne PR zmniejszono per saldo o 44,2 tys. zł, do kwoty 35,8 tys. zł⁴⁸. Zrezygnowano z realizacji modernizacji systemu CCTV, a na to miejsce do planu wprowadzono wymianę wadliwej biblioteki taśmowej (niezbędnej do wykonywania kopii danych zapasowych)⁴⁹ oraz zakup awaryjnego źródła energii. Przyznane w 2022 roku środki na zakupy inwestycyjne wykorzystano w całości zgodnie z przeznaczeniem. W efekcie zabezpieczono bezawaryjne i ciągłe funkcjonowanie serwerowni PR przy ul. Włókienniczej 32 w Białymstoku. Zakupione urządzenia prawidłowo i terminowo wprowadzono do ewidencji środków trwałych PR.

(akta kontroli str. 156, 320-324, 340, 342-352, 373-379)

2.2.4. Zobowiązania Prokuratury (dysponenta III stopnia) na koniec 2022 roku, wyniosły 1.210,2 tys. zł⁵⁰ i były wyższe o 101,4 tys. zł (o 9,1%) niż w roku poprzednim (1.108,8 tys. zł). Dotyczyły one zobowiązań z tytułu dodatkowego wynagrodzenia rocznego z pochodnymi (1.066,2 tys. zł) oraz bieżących płatności (144 tys. zł).

(akta kontroli str. 137, 400, 411-412, 449-469)

2.2.5. Szczegółowym badaniem objęto 68 pozycji wydatków o wartości 1.192,5 tys. zł⁵¹, co stanowiło 5,6% wydatków Prokuratury (dysponenta III stopnia)⁵². Poddane analizie wydatki

⁴⁵ Pierwotnie środki na wydatki majątkowe wynosiły 309 tys. zł, w tym 229 tys. zł na wydatki inwestycyjne i 80 tys. zł na zakupy inwestycyjne. W trakcie roku plan ten zwiększono o 58,9 tys. zł (o 19,1%).

⁴⁶ Zadanie wprowadzone za zgodą Prokuratora Generalnego 14 października 2021 r. do Planu budownictwa inwestycyjnego na 2022 rok.

⁴⁷ Po otwarciu dwóch złożonych ofert stwierdzono, że każda z nich przewyższa środki przeznaczone na realizację zamówienia. Wartość niższej z ofert wynosiła 332,1 tys. zł, stąd PR wniosowała o uzupełnienie środków na zadania inwestycyjne do tego poziomu.

⁴⁸ Na wniosek prokuratur rejonowych w Suwałkach i w Elku Prokurator Regionalna, działając na podstawie posiadanego upoważnienia, przeniosła część środków (48 tys. zł) na zakup dla tych jednostek dwóch kompensatorów (w celu obniżenia kosztów ponoszonych na energię). Za zgodą Prokuratora Generalnego przeniosła 20 tys. zł na zakup pojazdu służbowego o który wniosowała Prokuratura Okręgowa w Łomży. Jednocześnie przesunęła środki przeznaczone na zakupy inwestycyjne pozostające w dyspozycji innych jednostek obszaru do PR, zwiększając środki na jej zakupy inwestycyjne o 23,8 tys. zł.

⁴⁹ Urządzenie to uległo w trakcie roku awarii.

⁵⁰ Kwota ta w całości dotyczyła zobowiązań niewymagalnych.

⁵¹ Z czego 824,6 tys. zł poniesiono na wydatki bieżące, a 367,9 tys. zł na wydatki majątkowe.

⁵² Z tego: 41 wydatków o wartości 908,5 tys. zł wylosowano metodą monetarną MUS (38 bieżących i trzy majątkowe) spośród wygenerowanych z systemu księgowego zapisów dotyczących wydatków pozapłacowych (z wyłączeniem zapisów

były dokonywane z zachowaniem zasad gospodarowania środkami publicznymi określonymi w ustawie o finansach publicznych, w sposób celowy i oszczędny oraz w granicach kwot określonych w planie finansowym PR. Służyły one głównie zapewnieniu sprawnego funkcjonowania Prokuratury, utrzymaniu czystości i ochrony użytkowanych obiektów, osiągnięciu właściwych warunków pracy, ułatwieniu dostępu obywateli do instytucji państwowych oraz zabezpieczaly efektywny przebiegu prowadzonych postępowań prokuratorskich.

Analizowane dowody księgowe zostały w każdym przypadku zweryfikowane pod względem formalno-rachunkowym, merytorycznym oraz zatwierdzone do wypłaty przez uprawnione osoby, a płatności zrealizowano w terminach wynikających z zaciągniętych zobowiązań.

(akta kontroli str. 485-509, 618)

2.2.6. Prokuratura posiadała opracowane i wdrożone wewnętrzne procedury regulujące zasady udzielania zamówień publicznych, w tym o wartości poniżej 130 tys. zł netto⁵³. W 2022 roku sporządzono i opublikowano, stosownie do postanowień art. 23 ustawy Prawo zamówień publicznych⁵⁴, Plan postępowań o udzielenie zamówień⁵⁵.

W 2022 roku PR udzieliła czterech zamówień na zasadach określonych w upzp oraz wybrała dostawców i wykonawców 41 zamówień o wartości nieprzekraczającej 130 tys. zł netto.

(akta kontroli str. 510-541)

Badanie prawidłowości postępowania przy udzieleniu zamówienia publicznego pn. *Remont sanitariatów na II i III piętrze budynku Prokuratury Regionalnej w Białymstoku przy ul. Sienkiewicza 67*⁵⁶ o wartości 220,4 tys. zł, wykazało, że: [1] przed wszczęciem postępowania zamawiający oszacował wartość zamówienia na 183,2 tys. zł netto, na podstawie kosztorysu inwestorskiego; [2] zamówienia udzielono z zastosowaniem przepisów upzp, w trybie podstawowym – bez przeprowadzenia negocjacji, tj. na podstawie art. 275 pkt 1 tej ustawy oraz uregulowań wewnętrznych; [3] powołana komisja przetargowa wybrała najkorzystniejszą ofertę spełniającą warunki określone w specyfikacji istotnych warunków zamówienia; [4] przebieg postępowania i wybór wykonawcy właściwie udokumentowano i upubliczniono; [5] realizacja zamówienia (pod kątem jego przedmiotu, terminu realizacji i wysokości wynagrodzenia wykonawcy) była zgodna z treścią zawartej umowy; [6] wykonane prace zostały komisyjnie odebrane i terminowo opłacone kwotą 220,4 tys. zł ustaloną w umowie z wykonawcą.

(akta kontroli str. 542-566)

Roczne sprawozdanie o udzielonych zamówieniach w 2022 roku przekazano Prezesowi Urzędu Zamówień Publicznych 25 lutego 2023 r., tj. w terminie, o którym mowa w art. 82 ust. 2 upzp (do 1 marca 2023).

(akta kontroli str. 567-587)

2.2.7. W 2022 roku PR zgodnie z przeznaczeniem wypłaciła prokuratorom dodatki motywacyjne w łącznej wysokości 177 tys. zł. Środki na ten cel pochodziły z wydatków, które nie wygasły wraz z upływem roku budżetowego 2021⁵⁷, a niewykorzystaną kwotą 0,8 tys. zł zwrócono do budżetu państwa. Wydatki te zostały właściwie zaewidencjonowane oraz prawidłowo ujęte w sprawozdaniu Rb-28NW.

(akta kontroli str. 145, 157, 175, 179-182, 184, 601-602)

Stwierdzone
nieprawidłowości
OCENA CZĄSTKOWA

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie wykonanie budżetu państwa w 2022 roku przez kontrolowaną jednostkę w zakresie wydatków.

dokonanych w §§ 401-408, 411-414, 418, 420 i 444 oraz na kwotę poniżej 1.000 zł); dziewięć wydatków o wartości 205,4 tys. zł dobrano celowo; a badaną próbę uzupełnionych o 18 zapisów o wartości 78,6 tys. zł wyselekcjonowanych na podstawie przeprowadzonego przeglądu analitycznego ksiąg rachunkowych

⁵³ Zarządzenie nr 8/21 Prokuratora Regionalnego z 4 lutego 2021 r. w sprawie zasad udzielania zamówień publicznych w Prokuraturze Regionalnej w Białymstoku oraz zarządzenie nr 3/21 Prokuratora Regionalnego z 5 stycznia 2021 r. w sprawie udzielania zamówień, których wartość nie przekracza kwoty 130 tys. zł netto w Prokuraturze Regionalnej w Białymstoku.

⁵⁴ Ustawa z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych (Dz.U. z 2022 r. poz. 1710, ze zm.), zwana dalej *upzp*.

⁵⁵ W trakcie roku plan ten był trzykrotnie aktualizowany.

⁵⁶ Zadanie ujęte w Planie remontów na 2022 rok, zatwierdzonym przez Prokuratora Generalnego.

⁵⁷ W rozdziale 75505.

OBSZAR

3. Sprawozdawczość i księgi rachunkowe

Opis stanu faktycznego

3.1 Sprawozdania

Kontrolą objęto prawidłowość sporządzenia przez Prokuraturę, jako dysponenta środków budżetowych II stopnia, rocznych, łącznych sprawozdań budżetowych za 2022 rok oraz sprawozdań jednostkowych jako dysponenta III stopnia:

- o stanie środków na rachunkach bankowych państwowych jednostek budżetowych (Rb-23),
- z wykonania planu dochodów budżetowych (Rb-27),
- z wykonania planu wydatków budżetu państwa (Rb-28),
- z wykonania planu wydatków, które nie wygasły z upływem roku budżetowego (Rb-28NW),
- z wykonania wydatków budżetu państwa oraz budżetu środków europejskich w układzie zadaniowym (Rb-BZ1)⁵⁸.

Kontrolą poprawności sporządzenia objęto również sprawozdania Prokuratury (jako dysponenta II i III stopnia) w zakresie operacji finansowych za IV kwartał 2022 r. o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych (Rb-N) i o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji (Rb-Z).

Sprawozdania objęte badaniem zostały sporządzone prawidłowo pod względem merytorycznym oraz formalno-rachunkowym, w terminach określonych w rozporządzeniach Ministra Finansów z dnia 11 stycznia 2022 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej⁵⁹, z dnia 17 grudnia 2020 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych⁶⁰ oraz z dnia 28 grudnia 2011 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej w układzie zadaniowym⁶¹ i przekazane do właściwego dysponenta budżetu państwa⁶².

(akta kontroli str. 393-422, 474-483, 588-600, 649-661)

Sprawozdania łączne PR sporządziła na podstawie danych zawartych w sprawozdaniach jednostkowych prokuratur ze swego obszaru działania⁶³. Stosowany w PR system kontroli zarządczej zapewniał w sposób racjonalny prawidłowość i rzetelność sporządzania sprawozdań.

(akta kontroli str. 8-34, 470-473, 625-627)

Kwoty dochodów i wydatków oraz związanych z nimi należności i zobowiązań Prokuratury dysponenta III stopnia wykazane w sprawozdaniach jednostkowych były zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej (na dzień ich sporządzenia) i odpowiadały danym ujętym w plikach JPK_KR Prokuratury wygenerowanych za 2022 rok.

(akta kontroli str. 423-424, 484-485)

⁵⁸ Prokurator Generalny (dysponent części budżetowej) pismem nr 1001-6.3113.1.2023 z 30.01.2023 r. zwolnił Prokuraturę Regionalną (jako dysponenta II i III stopnia) z obowiązku ujmowania celów i mierników w rocznym sprawozdaniu z wykonania wydatków budżetu państwa oraz budżetu środków europejskich w układzie zadaniowym za 2022 rok w zakresie zadania 2.2. Ściganie przestępstw oraz stanie na straży praworządności przez prokuraturę oraz 13.2 Świadczenia społeczne. Na tej podstawie w sprawozdaniu ujęto dane z ewidencji księgowej na temat wielkości planu finansowego, planu po zmianach i stopnia jego realizacji w 2022 roku.

⁵⁹ Dz. U. poz. 144. Rozporządzenie zwane dalej: „rsb”.

⁶⁰ Dz. U. poz. 2396, ze zm. Rozporządzenie zwane dalej: „rsbf”.

⁶¹ Dz. U. z 2021 r. poz. 1731. Rozporządzenie zwane dalej: „rsbz”.

⁶² Badaniem objęto terminowość przekazywania sprawozdań za luty i październik 2022 roku, oraz sprawozdań rocznych.

⁶³ Sprawozdania zostały wygenerowane automatycznie w systemie TREZOR – dane zaciągane ze sprawozdań jednostkowych, wprowadzonych do systemu TREZOR i podpisanych przez podległe jednostki prokuratury.

3.2. Księgi rachunkowe

W Prokuraturze Regionalnej opracowano i wdrożono zasady (politykę) rachunkowości⁶⁴, która spełniała wymogi art. 10 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości⁶⁵. Z kolei stosowany zakładowy plan kont spełniał wymagania rozporządzenia w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej⁶⁶. System uzupełniały aktualne procedury inwentaryzacji⁶⁷.
(akta kontroli str. 34-84, 619-620)

Wykorzystywany w Prokuraturze komputerowy system prowadzenia ksiąg rachunkowych⁶⁸ zapewniał m.in.: ciągłość numeracji zapisów w dzienniku, wskazanie osoby odpowiedzialnej za treść zapisu oraz trwałość zapisów i brak możliwości ich modyfikacji⁶⁹.

(akta kontroli str. 71-78, 380-389, 620)

Zorganizowany w Prokuraturze system rachunkowości i kontroli zarządczej zapewniał w sposób racjonalny poprawność prowadzenia ksiąg rachunkowych m.in. poprzez: [1] jednoznaczne określenie obowiązków głównej księgowej i innych pracowników Wydziału Budżetowo-Administracyjnego (w tym Działu Finansowo-Księgowego) w zakresie zatwierdzania, rejestrowania i sprawdzania poprawności operacji finansowych i zdarzeń gospodarczych oraz sporządzania sprawozdań budżetowych i finansowych; [2] powierzenie pracownikom, wyznaczonym w odrębnych rejestrach, zadań związanych z kontrolą merytoryczną formalno-rachunkową i możliwością zatwierdzania dowodów do wypłaty; [3] system nadawania uprawnień do korzystania z zasobów informatycznych rachunkowości ściśle powiązany z zakresami obowiązków poszczególnych pracowników i przydzielanych na podstawie listy osób sporządzonej przez Dyrektora Finansowo-Administracyjnego, a zatwierdzonej przez Prokuratora Regionalną; [4] wdrożone zasady ochrony danych w tym procedury tworzenia kopii zapasowych, postępowania w przypadku awarii systemu lub utraty danych; [5] dostępność do aktualnej dokumentacji eksploatacyjnej systemu Finance-Księgowość OrCom+.
(akta kontroli str. 8-33, 85-97, 621-624, 628-651)

Badanie wiarygodności ksiąg rachunkowych Prokuratury (dysponenta III stopnia) przeprowadzono z wykorzystaniem danych zawartych w plikach JPK_KR za 2022 rok na próbie 68 dowodów o wartości 1.192,5 tys. zł, objętych szczegółowym badaniem wydatków, w tym 41 wylosowanych metodą monetarną MUS (908,5 tys. zł), dziewięciu wydatków dobranych celowo (205,4 tys. zł) oraz 18 zapisów o wartości 78,6 tys. zł wyselekcjonowanych na podstawie przeglądu analitycznego ksiąg rachunkowych. Stwierdzono, że funkcjonujący system rachunkowości i kontroli finansowej zapewniał m.in.:

- poprawność formalną dowodów i zapisów księgowych, gdyż w księgach ujęto prawidłowo zadekretowane (poprzez wskazanie miesiąca i sposobu ich zapisu), właściwe co do rodzaju dowody księgowe – kompletne i poprawne w zakresie danych identyfikacyjnych, opisu, wartości operacji i dat operacji, (akta kontroli str. 485-486)
- ujęcie w księgach rachunkowych zdarzeń i operacji gospodarczych zgodnie z ich treścią ekonomiczną, gdyż zapisy wprowadzono na odpowiednie konta księgi głównej i konta

⁶⁴ Zarządzenie Nr 14.2022 Prokurator Regionalnej w Białymstoku z 23 lutego 2022 r. w sprawie wprowadzenia zasad (polityki) rachunkowości. Określono w nich w szczególności: rok obrotowy i wchodzące w jego skład okresy sprawozdawcze, dokonano opisu metod wyceny składników aktywów i pasywów, sposobu ustalania wyniku finansowego, a także wskazano technikę prowadzenia ksiąg rachunkowych metodą komputerową

⁶⁵ Dz. U. z 2023 r. poz. 120, ze zm.

⁶⁶ Rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2020 r. poz. 342).

⁶⁷ Zarządzenie Prokurator Regionalnej Nr 67/19 z 10 października 2019 r. w sprawie instrukcji inwentaryzacyjnej w Prokuraturze Regionalnej w Białymstoku.

⁶⁸ Księgi rachunkowe PR od 2016 roku prowadzono z wykorzystaniem systemu informatycznego Finance-Księgowość OrCom+. Obowiązującą wersję systemu Prokurator Regionalna wdrożyła 10 grudnia 2020 r. na podstawie Świadczenia dopuszczenia do użytkowania nowej wersji oprogramowania.

⁶⁹ Księgi rachunkowe za rok 2021 zostały zamknięte w sposób trwały 23 marca 2022 r.

pomocnicze, w prawidłowych podziałkach klasyfikacji budżetowej oraz do właściwych okresów sprawozdawczych, (akta kontroli str. 487-504, 652-661)

- wiarygodność ksiąg rachunkowych – zachowana została bowiem zasada ciągłości bilansowej – salda kont księgi głównej na 31 grudnia 2021 r. zostały właściwie wprowadzone do ksiąg rachunkowych 2022 roku, jako bilans otwarcia na 1 stycznia 2022 r., a obroty dzienników za 2022 rok były zgodne z zestawieniem obrotów i sald kont księgi głównej na 31 grudnia 2022 r. i danymi wynikającymi z plików JPK_KR, wygenerowanych bezpośrednio z systemu. (akta kontroli str. 603-617)

Dokumenty potwierdzające zdarzenia i operacje gospodarcze Prokuratura ewidencjonowała co do zasady na bieżąco. Stwierdzono jednak, iż w sześciu przypadkach dowody księgowe dotyczące wynagrodzeń za prace wykonane w trakcie postępowań prokuratorskich (przez biegłych, tłumaczy i komornika) były ujmowane w ewidencji po upływie około miesiąca od daty ich wystawienia. Powodowało to w konsekwencji ujęcie ich do następnego okresu sprawozdawczego. Główna księgowa wyjaśniła, że było to spowodowane procedurą zatwierdzania przedłożonych dowodów, na którą komórka księgowa nie miała wpływu. Wymagały one bowiem podjęcia decyzji przez prokuratora o przyznaniu biegłym, tłumaczom czy też komornikowi wynagrodzenia za wykonane prace. Zaznaczyła że po otrzymaniu postanowień o przyznaniu wynagrodzenia wraz z załączonymi dowodami, dowody księgowe ujmowano bez zbędnej zwłoki w ewidencji.

(akta kontroli str. 485-509, 603-617, 662-665, 688-690)

Analiza zbioru 991 zapisów o wartości 4.921 tys. zł wprowadzonych do systemu księgowego od 1 stycznia do 28 lutego 2023 r. nie wykazała nieprawidłowości w zakresie poprawnego ujmowania operacji do właściwych okresów księgowania. (akta kontroli str. 665-687)

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Stwierdzone
nieprawidłowości
OCENA CZĄSTKOWA

Najwyższa Izba Kontroli opiniuje pozytywnie sporządzone przez Prokuraturę sprawozdania budżetowe i sprawozdania w zakresie operacji finansowych. Ewidencja księgowa Prokuratury była prowadzona zgodnie z obowiązującymi przepisami, zapewniając wiarygodność zdarzeniom w niej zawartych i odzwierciedlając prawdziwy obraz dochodów, wydatków, a także należności i zobowiązań Prokuratury w 2022 roku.

OBSZAR

V. Wnioski

Wnioski

W związku z niestwierdzeniem nieprawidłowości, Najwyższa Izba Kontroli odstępuje od formułowania wniosków pokontrolnych.

VI. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie⁷⁰ umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora jednostki organizacyjnej Najwyższej Izby Kontroli. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

⁷⁰ Najwyższa Izba Kontroli zwraca się z prośbą o zgłoszenie, w miarę możliwości, zastrzeżeń opatrzonego kwalifikowanym podpisem elektronicznym, na adres elektronicznej skrzynki podawczej (ePUAP) NIK lub na adres mailowy NIK wskazany w stopce na pierwszej stronie niniejszego wystąpienia. W przypadku zaś nadania pisma z zastrzeżeniami (pisma opatrzonego własnoręcznym podpisem) w placówce pocztowej operatora wyznaczonego, NIK zwraca się z prośbą o dodatkowe przekazanie skanu tych zastrzeżeń na ww. adres mailowy.

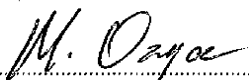
Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

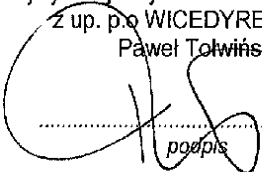
W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Białystok, 27 marca 2023 r.

Kontroler
Marek Ozga
główny specjalista kontroli państwowej

.....
podpis

p.o. DYREKTORA DELEGATURY
Najwyższej Izby Kontroli w Białymstoku
z up. p.o. WICEDYREKTORA
Paweł Tolwiński

.....
podpis